

XI.

Könyörgések.

1) Augustus 20. 1860.

Égnek és földnek királya, nagy Isten, Atyánk a Jézus által! ki voltál, minekelőtte formáltatnék a föld és lennének a hegyek! im elődbe borulnak gyermekeid, s néped sohajtásai az imádkozás megszentült érzései között keresik szent egeidet, hogy királyi székedből, mely a menny, tekints le lábaid zsámolyára, mely a föld, s vedd kegyesen az esedezést, mutasd meg a te szabadításodat!!

Végtelen hatalmu Isten! dicsőséged hatalma ragyog az ég csillagtáborán, az embervilág roppant millióin, bölcseségedet beszéli a nappal az éjszakának, a mult a jelennek, ez a jövőnek, egyik század a másiknak, míg ezredek eseményei az időknék lassu hullámzásán, — mint a lég csendes mozdulása — bemerülnek az örökkévalóságba! . . .

Im Atyánk, gondviselő Istenünk! népünk és nemzetünk csaknem ezred éves multján merengünk, s ennek oly sok emlékei merülnek fel most is, e pillanatban is, lelkünkben; s ha visszasovárog szivünk az elmúlt időkre, mint az elbujdosott Izrael azon földre, melyen apáinak porai nyugodtak, s melynek határiban ő is nyugodni kívánkozott: oh ne büntess, szánj meg Isten bennünket! Látjuk Atyánk, nyilvánulni hatalmat, midőn népek merülnek fel s nemzetek süllyednek alá, midőn királyi székek állittatnak fel s trónok omlanak össze, midőn a benned bizót csodálatosan vezeted és oltalmazod, mint egy bujdosó testet a csillagok seregei közt, a

hitetleneket pedig eltörlöd, mintha nem is plántáltattak volna; mert ha reájok fuvalsz, megszáradnak, és a forgó szél, mint a pozdorját, elragadja őket. És. XL, 24.

Isten! te nagy vagy: ezt ragyogja alá az ég az ő fenségéből, a felleg az ő dördületéből, a nap az ő világából, az éj sötétségének fátyolából! . . . Isten! te nagy vagy: ezt olvassuk a mindenség végtelen számu könyvéből, és a Jézus beszédinek szavaiból! . . . Isten! te nagy vagy: ezt halljuk az angyalnak és a féregnek szájából, a zúduló vihar rombolása és a suttagó falevél néma mozdulatiból! . . . Isten! te nagy vagy: ezt mutatja a tengerek hullámtűkre, melyben milliók imádják szerencséjüket, ezt a harmat cseppje, melyben egy állatocskát tartasz fenn; száraz és víz, cedrus és fűszál, magasság és mélység, — minden, minden erről győz meg bennünket! . . .

Oh de Atyánk, végtelen Isten! mégis nagyságod és csodálatos dolgaid, léted és bámulandó intézeteid jelenségeit és bizonyosságait leginkább látják szemeink, legmélyebben érzik és imádják lelkeink hazánk és nemzetünk történetében. . . . Mint a napnak keletről nyugatra mutattad pályáját: úgy nemzetünket is kelet bölcsőjéből, a minden népek ez őseredeti hazájából, e táj felé indítottad; és az átgázolt tenger, a megmászott hegyek és havasok, a hátrahagyott folyók és rónák, az útban talált nép- és nemzetekkel vítt csaták, az ezektől nyujtott barátságos kezek, ez elért hon s ennek határiban tett fogadások, eskü és áldomás, melyben kiontatott a vér, a harcz dicsőségi közt elfoglalt föld, a hozott törvények szentsége, a népek vezérei s viselt dolgaik nagysága: végtelen nagyságod s isteni szereteted azon tűkörei, melyekben legédesebben szeretünk látni, hinni és imádni tégedet! . . .

És Atyánk! ily vezérünk és választottad emlékezete újul meg néped között e napon is, egy jobb és boldogabb jövő

után esengő sokaság kebelében is, hol egy a vágy, remény és törekedés. A te választottad volt ő, hogy nemzetünkkel ismertesse meg a keresztény hitet, s hozott törvényeivel közösen öleljen be mindenféle nemzetet, mint az igaz jézusi szeretet karjaival átölel mindeneket; Te választottad őt, hogy a hitnek és tudománynak emeljen házat és templomot, melyekben az áldozatnak tüzére a hivek és bölcsek töltsenek olajat, hogy ne hagyjon el a tudomány, hit, világosság és szabadság, melynek útját és országát megkészítette Jézus, a te szent fiad. . . .

És mi ezért és ezekben áldunk és imádunk, népünk és nemzetünk Istene! A te gondviselésed alatt, bár számtalan volt a veszély, melynek fergetege fenyegetett, sok volt a harcz, melyben küzdeni és oly sok vért elontani kellett: mégis oly sok idő óta nemzetünket sok próbáid, és olykori saját bűnei mellett is megtartottad; s mi annyi tusák, századok véres harcrai, méltatlanság, jogsértés, árulás és ármány, sok és kimondhatatlan veszteségek után is élünk, szent emlékeink oltári közt járhatunk, reménykedő kezeinket hozzád emelhetjük, imádkozunk és áldozunk. . . . Fogadd el ezt tőlünk Istenünk!! . . .

Oh ki nagy és dicső vagy mindenekben! ha dicső voltál nemzetünk multján, fejtsd fel a jelen boruját, oszlasd el a jövő sötétségét, üzd meszsze azt, mint a sokáig gyászoló fellegetet, s tedd jövőnk szerencsájében, a jóllét és szabadság országában, a népek testvéri szeretetében, nagygyá és dicsővé magadat; mert hiszen a mily szép erényünk szenvedéseinkben is hozzád híveknek és állhatatosoknak maradni: épp annyira dicsőséged gyermekeid jólléte és megelégedésének édes öröme. Tartsd fenn jobbod hatalmával e hazát, hogy nemzetünk életének híre meszsze meszsze szálljon, határaink — mint egykoron — érintsék meg a tengereket, és a bérczek tekintsenek le a boldog völgyek megbűnhődött és kibékült

lakóira. . . . Ne vedd el tőlünk a jókat és nagyokat, s ne fenyegess, mint egykor Izraelt: a seregeknek Istene elveszi Jeruzsálemből a támaszt. Ésa. III, 2. Erősítsd a benned bizók számát, kik reménnyel tekintenek a jövőre, melynek titkait bölcseséged őrzi és fejtegeti. Tedd kegyeletessé e népet, hogy nagyjait tisztelje, kiknek tanítása bölcseség, hogy mentve legyünk az enyészettől, s mint a hányatott hajó, melyet megszabadítottál, partot ér: segélj, hogy az események hullámai közt el ne merüljünk. Isten! te vagy erős várunk! szent fiad nevében! Ámen.

Albert János.

2.) Ferenczi Géza, 17 éves tanuló-ifju koporsójánál. *)

Örökkévaló Isten! intézkedéseidben megfoghatatlan, akaratodban változhatatlan Felség! könnyes szemekkel, mély fájdalomtól megvérzett szívvvel, gyászba öltözött érzések között keresünk Tégedet, hogy kiöntsük keservünket s enyhítő balzsamot kérjünk sajtó sebeinkre! . . .

Oh nagy Isten! ne tudd fel nekünk, ha a bánat fellege oly homályt borít lelkünk szemekre, hogy mi nem látjuk eléggé nagyságodat, nem fedezhetjük fel tisztán útadat s kétségbeesésünk között azt kérdezzük magunktól: vajjon a halál, az emberi életnek e kérlelhetlen adószedője, a te parancsolatodat követi-e? vagy megosztotta veled a hatalmat, hogy a minék te tetszésed szerint életet adsz, a halál tetszése szerint elvegye?! Hiszen te igazságosabb vagy, mint hogy tavasszal megtiltanád a virágoknak a nyilást . . . s imé a halál nem nézte, hogy a kedves gyermek, a kit elragadott, egy ily virág volt az élet ifju tavaszán! Te jobb vagy, mint hogy megfosztanád a napot életadó fényétől és melegétől . . . s imé a halál a szülőket, a családi életnek napjait legszebb reményüktől, legnagyobb boldogságuktól fosztá meg! Te böl-

*) Megholt nagypénteken, eltemettetett húsvét első napján, ápr. 8. 1860.